

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	9-3-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Milieu	COMMISSIE	Milieu en Mobiliteit (M&M)
STELLER	P.M. Bakker	TELEFOONNUMMER	06-42547856
NUMMER	88214D07	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom

Onderwerp Statenbrief:

Gezamenlijke zienswijze provincie Utrecht op Ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening gepubliceerd. Naast de zienswijze van de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) heeft de provincie Utrecht mede namens een aantal Utrechtse gemeenten een aanvullende zienswijze ingediend. Met de zienswijze wordt ingegaan op specifieke Utrechtse belangen o.a. over de komst van een vierde naderingspunt in de zuidoosthoek van de provincie Utrecht.

Inleiding

Van 15 januari tot en met 25 februari 2021 heeft het Rijk de Ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening ter inzage gelegd, inclusief het bijbehorende Milieueffectrapport (Plan-MER) en de Passende Beoordeling Natura 2000-gebieden.

Met de voorgestelde hoofdstructuur geeft het kabinet een invulling aan de opgave om het gebruik van het Nederlandse luchtruim te verduurzamen en te zorgen voor een beperking van de hinder op de grond. Onderdeel hiervan is het toepassen van de zogenoemde glijvluchten en de introductie van vaste vliegpaden (routes). Waar deze routes exact worden gepositioneerd, wordt pas duidelijk bij de planuitwerking (periode 2021/23). Om de herziening mogelijk te maken en in het kader van duurzaamheid is er een vierde aanvliegeroute/naderingspunt (vierde Fix) geïntroduceerd. De locatie van deze vierde fix wordt gezocht in de zuidoosthoek van de provincie Utrecht of de zuidwesthoek van de provincie Gelderland.

In de informatiebijeenkomst van de commissie Milieu en Mobiliteit van 15 februari 2021 is uitgebreid stilgestaan bij het Ontwerp-Voorkeursbesluit Luchtruimherziening.

In BRS verband hebben wij een viertal punten onder de aandacht van de minister gebracht:

1. Ruimte tot herbezinning: met de luchtruimherziening worden diverse aanpassingen gedaan in routes en operaties. Er moet wel ruimte zijn om terug te komen op deze uitgangspunten, als bij het ontwerp van de nieuwe routes deze toch niet goed blijken te functioneren;
2. Integrale afweging van publieke belangen: het verwachten van een volledige integrale afweging en het meenemen van alle relevante landzijdige belangen als gelijkwaardige ontwerpcriteria (in relatie tot veiligheid en capaciteit) in het vervolgproces. De omgevingspartijen moeten hierbij worden betrokken.
3. Afweging van het totaalpakket: het is belangrijk om steeds de consequenties van het totaalpakket uit te werken en daarop te sturen.

4. Vooraf helderheid over de individuele rechtsbescherming: er dient vooraf helderheid te zijn voor omwonenden en grondeigenaren in het gebied wat zij mogen verwachten aan rechtsbescherming, compensatie en planschade als blijkt dat hun situatie verslechtert. Hoe wordt omgegaan met het waterbedeefteffect bij verschuiving van de hinder?

Wij hebben deze reactie besproken, met de kerngroep Luchtvaart (wethouders van vier Utrechtse gemeenten en NMU). Om specifiek Utrechtse belangen onder de aandacht van de minister te brengen hebben wij een aanvullende Utrechtse zienswijze ingediend op een tweetal punten, nl het proces en de gevolgen van de keuze voor een vierde naderingspunt (vierde fix) in de zuidoosthoek van onze provincie. Deze Utrechtse belangen betreffen het voorkomen van meer hinder van vliegverkeer in onze provincie, ook in relatie met de woningbouwopgave en natuurbelangen.

ad 1. Proces: het is onduidelijk of er nog een ronde komt van inspraak bij de planuitwerking. In dat kader stellen wij de minister voor om gebruik te maken van een project-MER, waarmee de verschillende routestructuren in kaart worden gebracht, onderling kunnen worden vergeleken en kunnen worden beoordeeld. Het betrekken van de gezondheidseffecten op onze inwoners, alsmede een Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse, waarin de gevolgen voor de brede welvaart worden beschreven, is noodzakelijk. Met een project-MER wordt geborgd dat de partners bij de besluitvorming worden betrokken.

ad 2. Vierde FIX: met de herziening van het luchtruim wordt voorgesorteerd op de komst van een vierde naderingspunt met als mogelijke locatie de zuidoosthoek van de provincie Utrecht. Wij vragen de minister om de minimale vlieghoogte voor deze naderingspunten op een hoger niveau vast te leggen, van bijvoorbeeld ca. 9000 ft in plaats van ca. 7000 ft. Dit zal minder uitstoot van CO2 en minder geluid op de grond tot gevolg hebben.

Aanvullend hebben we alle gemeenten (naast de kerngroep) benaderd om de zienswijze te ondersteunen. Gezien de korte termijn zijn niet alle gemeenten in staat geweest om te reageren. De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, De Ronde Venen, Eemnes, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woerden en Woudenberg onderschrijven de concept-zienswijze. Ook heeft afstemming met de provincie Gelderland plaatsgevonden.

Vervolgprocedure / voortgang

Voor het verstrijken van de ter inzage leggingstermijn (25 februari 2021) is er in overleg met het ministerie een Pro-formazienswijze ingediend. Het ministerie heeft laten weten dat de definitieve zienswijze uiterlijk op 11 maart 2021 moet worden ingediend.

Bijlage

- Zienswijze op het Ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening d.d. 9 maart 2021 provincie Utrecht;
- Zienswijze Ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening Bestuurlijke Regie Schiphol.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen